

Fondsbevillinger til kulturelle formål 2023

April 2025

Indholdsfortegnelse

Indledning	03
Hovedpointer	04
Fondsbevillinger til kulturelle formål	05
Støtteområder, virkemidler og modtagere af fondsmidler	08
Fondenes arbejdsformer	12
Fonde bag bevillinger til kulturelle formål	14
Fondenes støtte til kulturelle formål sammenlignet med støtte fra det offentlige	17
Definitioner, metode og kildegrundlag	19

Indledning

Stabilt bevillingsniveau for kulturelle formål

Kultur spiller en væsentlig rolle i at skabe kreativ udvikling og sammenhængskraft i Danmark. Fondene har historisk været en vigtig støtte for udviklingen af kulturelle projekter og institutioner, og 2023 var ingen undtagelse.

Fondene bevilgede knap 2,9 mio. kr. til kulturelle formål i 2023, hvilket er en lille stigning fra året før. Det gjorde kulturelle formål til det tredje største støtteformål efter sundhedsformål og uddannelses- og folkeoplysningsformål.

Indenfor kulturelle formål var kulturarv fortsat det dominerende støtteområde, med bevillinger på i alt 1.576 mio. kr. svarende til 54 % af midlerne til formålet.

Musik og scenekunst fik næstmest med bevillinger på i alt 591 mio. kr., mens 278 mio. kr. gik til visuel kunst og design.

Selvom fondenes bevillinger til kulturelle formål samlet set er markant mindre end de offentlige midler, udgjorde fondenes bevillinger en meget stor del af de samlede bevillinger til kulturelle anlæg (70 %) i 2023, hvilket er lidt mere end året før, hvor fondene stod for 60 % af bevillinger til kulturelle anlæg.

Et eksempel på fondsstøtte til anlæg under kultur er en ombygning af gamle bygninger til kulturhus.

Om analysen

Hvert år udarbejder Fondenes Videnscenter analyser af fondenes bevillinger. Denne analyse præsenterer statistiske opgørelser for bevilligede midler til kulturelle formål.

Frem til og med fondsstatistikken for 2021 lå forskningsbevillinger hovedsageligt under "videnskabelige formål" og i mindre grad under de støtteformål, forskningen vedrørte. Fra 2022 er alle forskningsbevillingerne placeret under de støtteformål, de vedrører. De forskningsbevillinger, der ikke har kunnet placeres under et af støtteformålene, ligger under "andre formål".

Ændringen i 2022 giver et bedre overblik over de samlede midler til hvert formål, men betyder også, at ikke alle tal og grafer i denne analyse er direkte sammenlignelige før og efter 2022. Det er markeret, hvor det er tilfældet.

Denne analyse inkluderer både almennyttige og ikke-almennyttige bevillinger til kulturelle formål, da Danmarks Statistik ikke opgør disse på detaljeret niveau. De ikke-almennyttige midler udgør ca. 73 mio. kr. af de 2,9 mia. kr., der blev givet til kulturelle formål i 2023, dvs. 2,5 %.

Ud over denne særanalyse med fokus på bevillinger kulturelle formål udarbejder vi analyser om de samlede bevillinger og analyser af bevillinger til øvrige støtteformål med stor fondsstøtte.

Vi håber, at du vil læse med og dykke ned i tallene!

God læselyst!

Hanne Elisabeth Rasmussen
Direktør for Fondenes Videnscenter

Hovedpointer

Fondenes bevillinger til kulturelle formål 2023

1. Fondene bevilgede lidt mere til kulturelle formål i 2023 end i 2022

Fondene bevilgede 2,9 mia. kr. til kulturelle formål¹ i 2023, og formålet var dermed nr. tre på listen over formål, der fik flest fondsmidler. Set over en femårig periode ligger fondsmidlerne til formålet relativt stabilt.

Ser vi bort fra bevillinger til forskning på området, bevilgede fondene 2.764 mio. kr. til kulturelle formål, svarende til en stigning på 326 mio. kr. eller 13 % sammenlignet med 2022. Se side 6 & 7.

2. Kulturarv var det største støtteområde

Fordelingen af midler på de forskellige støtteområder inden for kulturelle formål var relativt stabil, både sammenlignet med 2022 og i et femårigt perspektiv. Kulturarv var med 1,6 mia. kr. igen det suverænt største støtteområde inden for kulturelle formål. De andre områder fik – undtagen medier, biblioteker og design – lidt mere end i 2022 med området musik og scenekunst som det næststørste støtteområde. Ser vi tilbage til 2019, er det dog helt normalt, at området svinger årligt, og der er ikke tale om en særlig stigning i 2023.

Fondene gav 132 mio. kr. til forskning på området, svarende til et fald i forskningsmidler på 18 % fra 2022 til 2023. Forskningsmidlerne udgjorde knap 5 % af de samlede midler til formålet i 2023. Se side 6 og 9.

3. Offentlige institutioner var den største modtagergruppe

Ligesom de forudgående år, var offentlige institutioner den største modtagergruppe i 2023. Offentlige institutioner modtog 1.241 mio. kr. i 2023, hvilket var på niveau med året før. Den næststørste modtagergruppe var nonprofitorganisationer, som modtog 1.061 mio. kr. i 2023, hvilket er en stigning på 23 % fra året før. Se side 10.

4. Fondes støtte til anlæg udgjorde 70 % af den samlede støtte

Indenfor kulturelle formål fordelte fondenes støtte sig med 40 % til anlæg og 60 % til aktiviteter, hvilket er lidt mere til anlæg end året før, hvor fordelingen var 30/70 %. Et eksempel på fondsstøtte til anlæg under kultur er ombygning af gamle bygninger til kulturhus.

Fondene bidrog med 12 % af den samlede støtte til kulturelle formål, mens det offentlige stod for 88 % af de samlede bidrag til kultur i 2023. Imidlertid udgjorde fondenes støtte 70 % af den samlede støtte til anlæg. Det betyder, at offentlige midler hovedsageligt gik til kulturelle aktiviteter, og understreger dermed fondenes betydning for i anlægsaktiviteter indenfor kulturområdet. Se side 18.

5. Næsten alle midler gik til danske modtagere

97 % af de bevilgede midler med kendt modtagernationalitet gik til danske modtagere, og kun 3 % gik til udenlandske modtagere. Fordelingen var således uændret fra 2022. Se side 11.

6. Flest midler til ansøgerdrevne aktiviteter

I 2023 gik 78 % af midlerne til ansøgerdrevne aktiviteter. Derudover gik 16 % til ansøgerdrevne, fondsunderstøttede aktiviteter. Kulturelle formål var det formål, der modtog forholdsmæssigt flest midler til ansøgerdrevne aktiviteter (78 % mod 43-76 % under øvrige støtteformål). Se side 13.

7. Flere fonde støttede

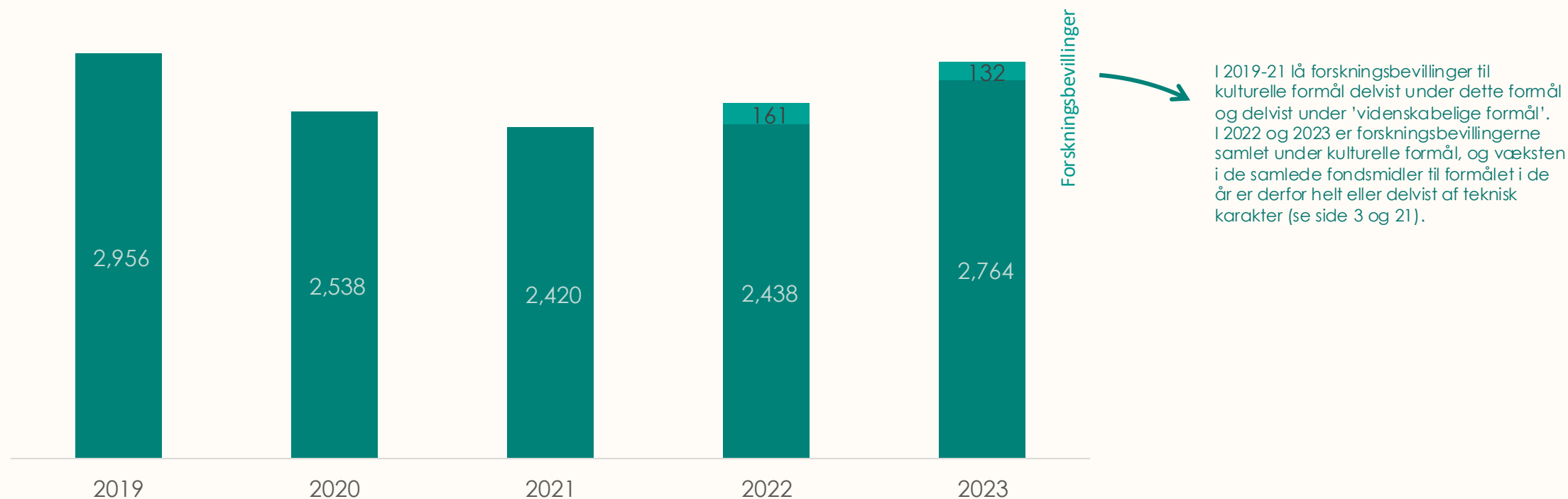
I 2023 støttede 799 fonde formålet, svarende til 188 flere fonde end i 2022. Det var især antallet af små og mindre fonde, der steg i 2023. Dog voksede støtten fra de meget store fonde til at udgøre 44 % af midlerne til formålet i 2023 mod 31 % i 2022.

Se side 15 & 16.

Fondsbevillinger til kulturelle formål

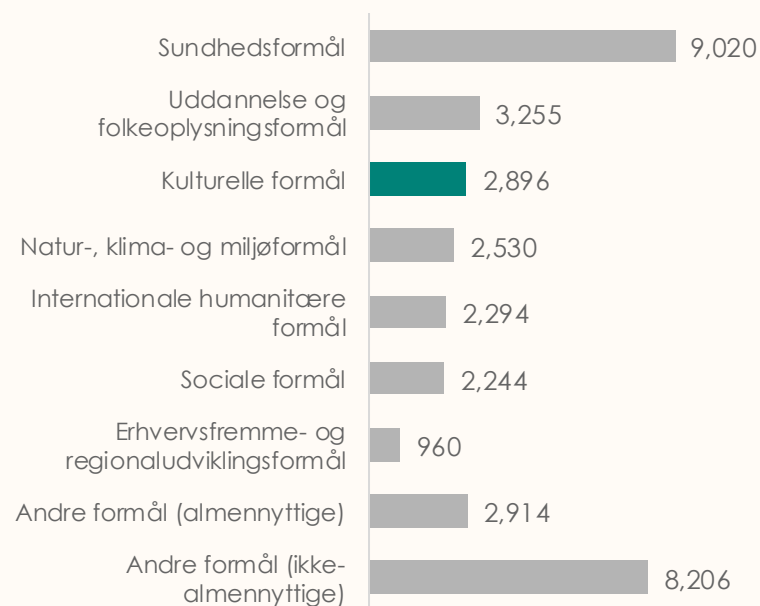
Fondene bevilgede 2,9 mia. kr. til kulturelle formål i 2023

Figur 1: Bevilgede midler til kulturelle formål 2019-2023 (mio. kr.)

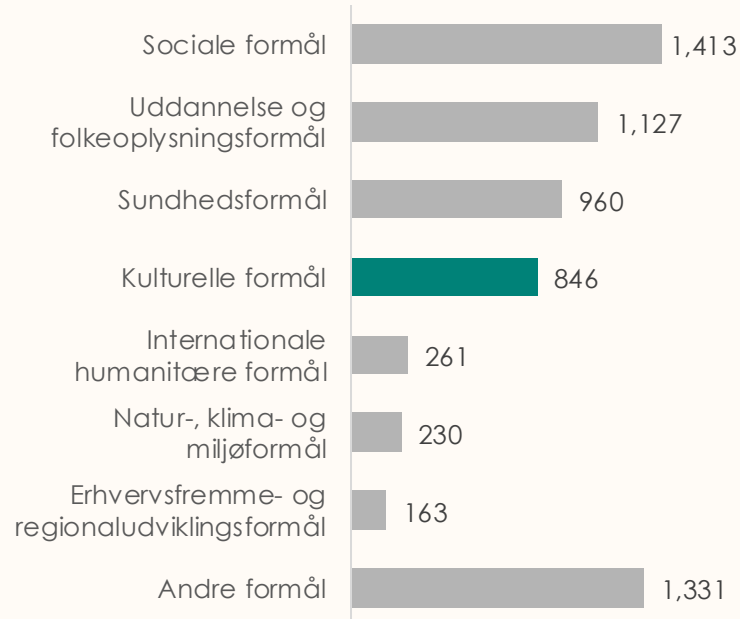

Kulturelle formål set i forhold til øvrige støtteformål i 2023

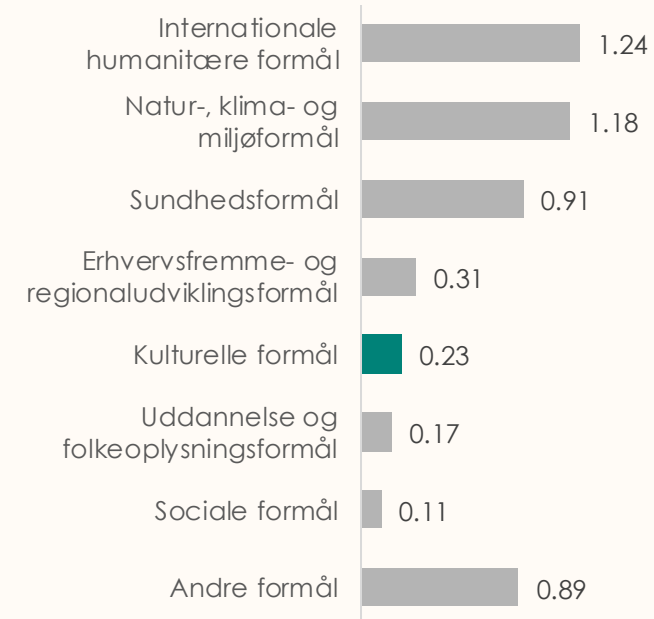
Figur 2: Bevilgede midler 2023 (mio. kr.)

Figur 3: Antal bevilgende fonde 2023

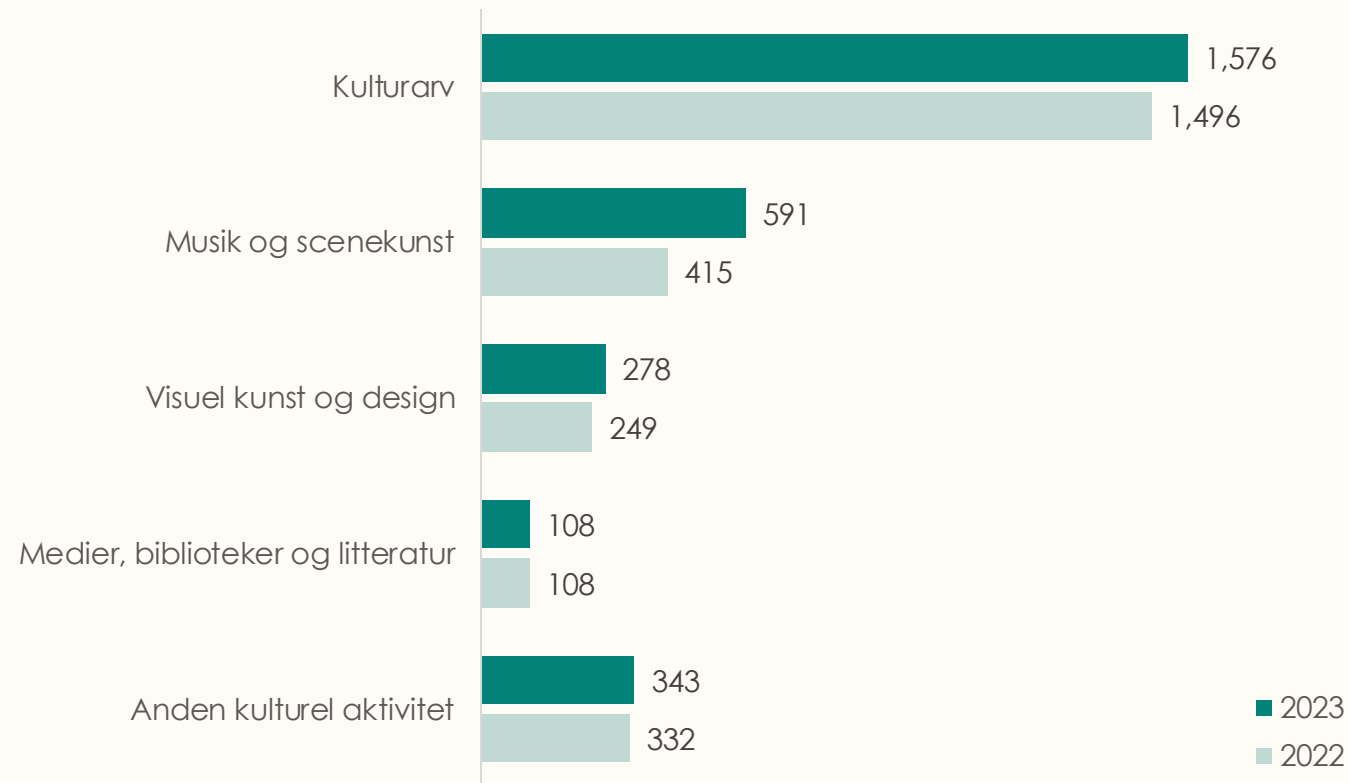
Figur 4: Gennemsnitsbevilling 2023 (mio. kr.)

Støtteområder og modtagere af fondsmidler

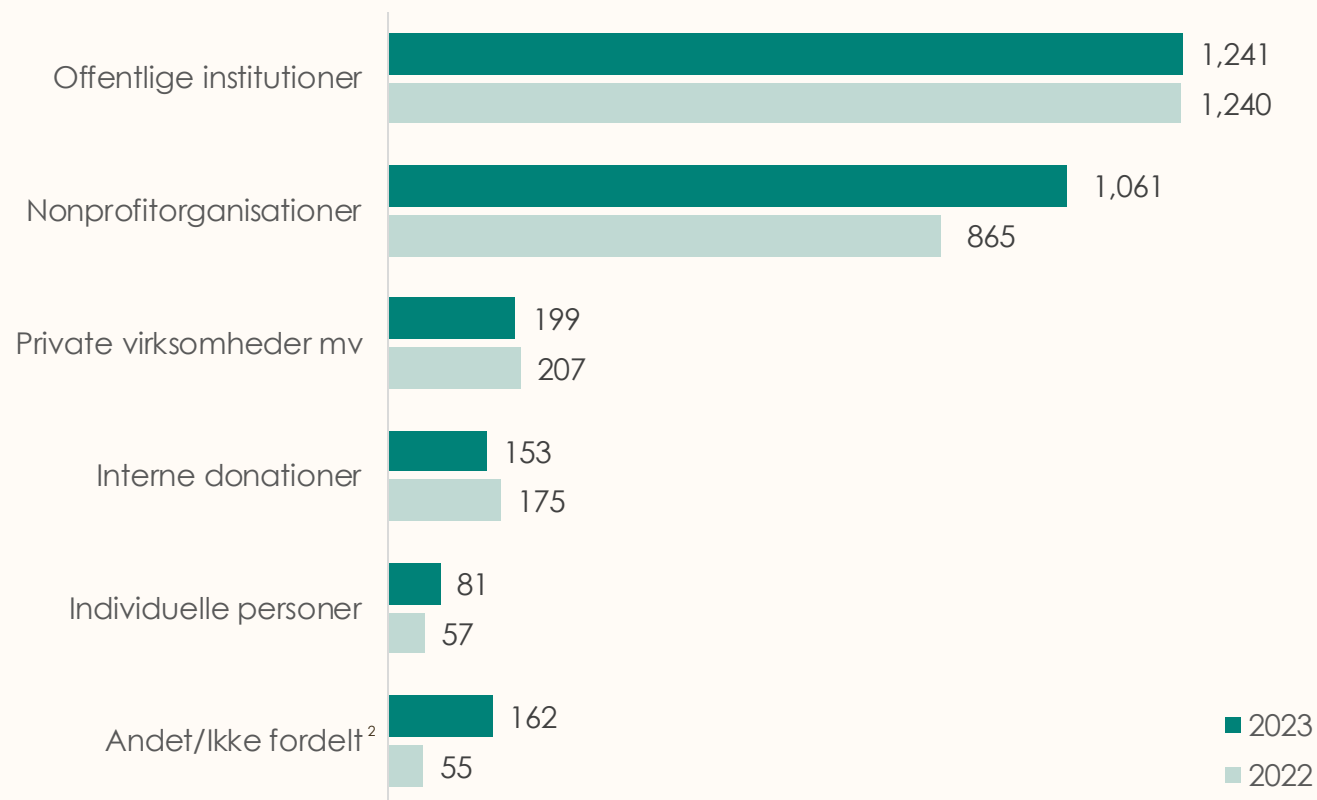
Knap 1,6 mia. kr. gik til kulturarv i 2023

Figur 5: Bevillinger til kulturelle formål i 2022 og 2023 i mio. kr. fordelt efter støtteområder

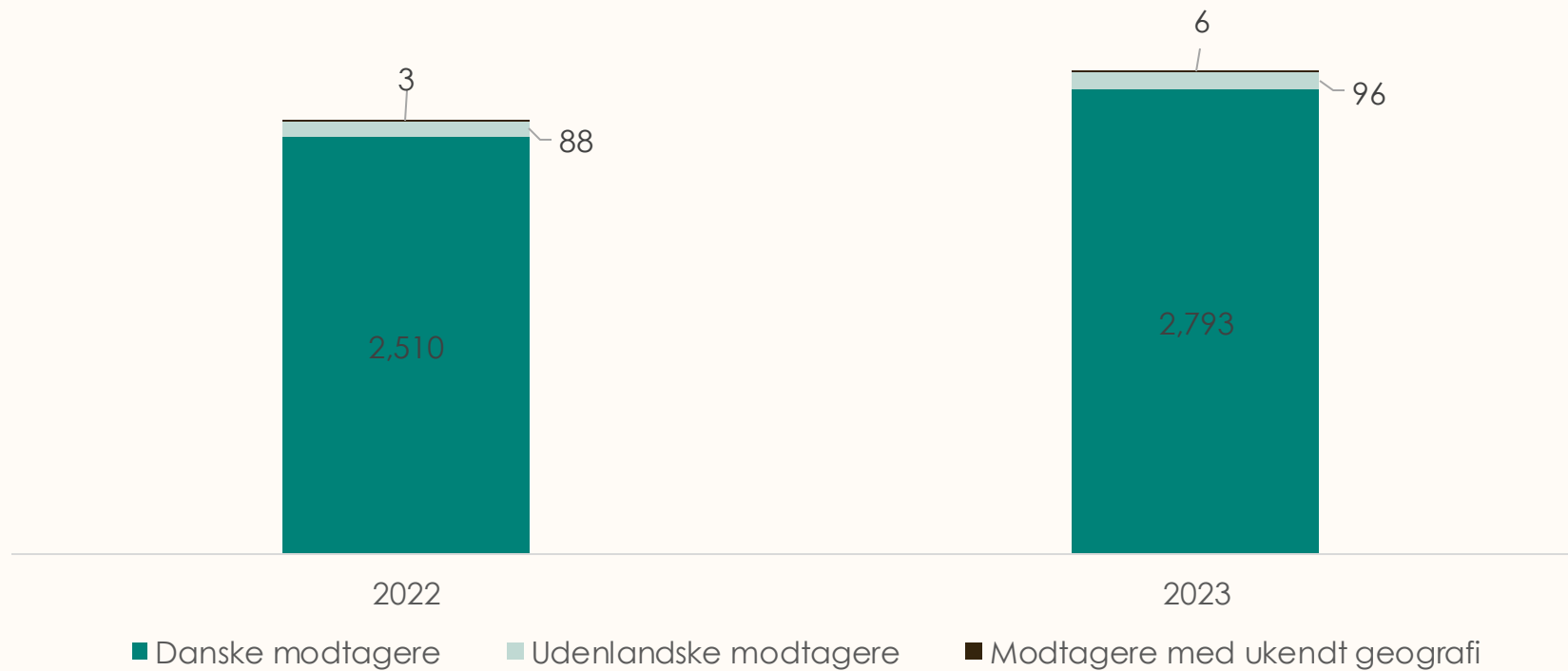
1,2 mia. kr. gik til offentlige institutioner i 2023

Figur 6: Bevilgede fondsmidler i mio. kr. til kulturelle formål i 2022 og 2023 efter modtagertyper

97 % af midlerne gik til danske modtagere

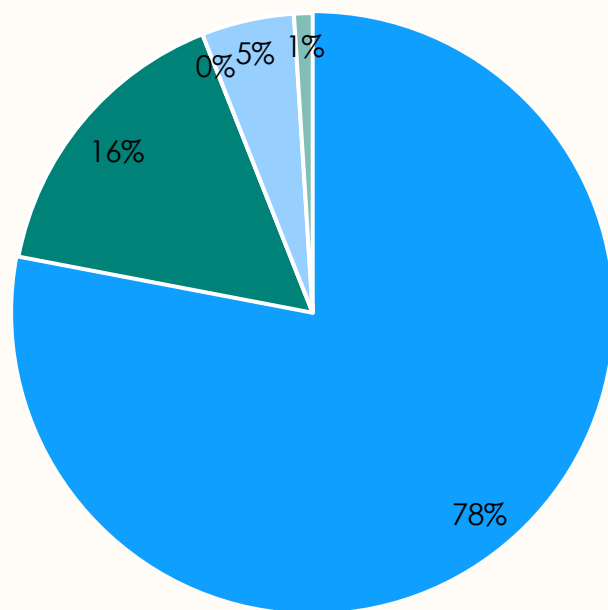
Figur 7: Bevilgede fondsmidler i mio. kr. til kulturelle formål i 2022 og 2023 fordelt efter modtagernationalitet³

Fondenes arbejdsformer

Størstedelen af de bevilgede midler gik til ansøgerdrevne aktiviteter

Figur 8: Bevilgede midler til kulturelle formål i 2023 i procent fordelt efter arbejdsformer

- **Ansøgerdrevne aktiviteter** - bevilling til ansøgers aktivitet uden øvrig indsats fra fonden.
- **Ansøgerdrevne, fondsunderstøttede aktiviteter** - bevilling til ansøgers aktivitet og indsats fra fonden (fonden selv og én modtager).
- **Alliancedrevne forandringskabende aktiviteter** - bevilling til en alliance af aktører (mere end fonden selv og én modtager).
- **Fondsdriverne aktiviteter** – fonden driver selv aktiviteten.
- **Andet**

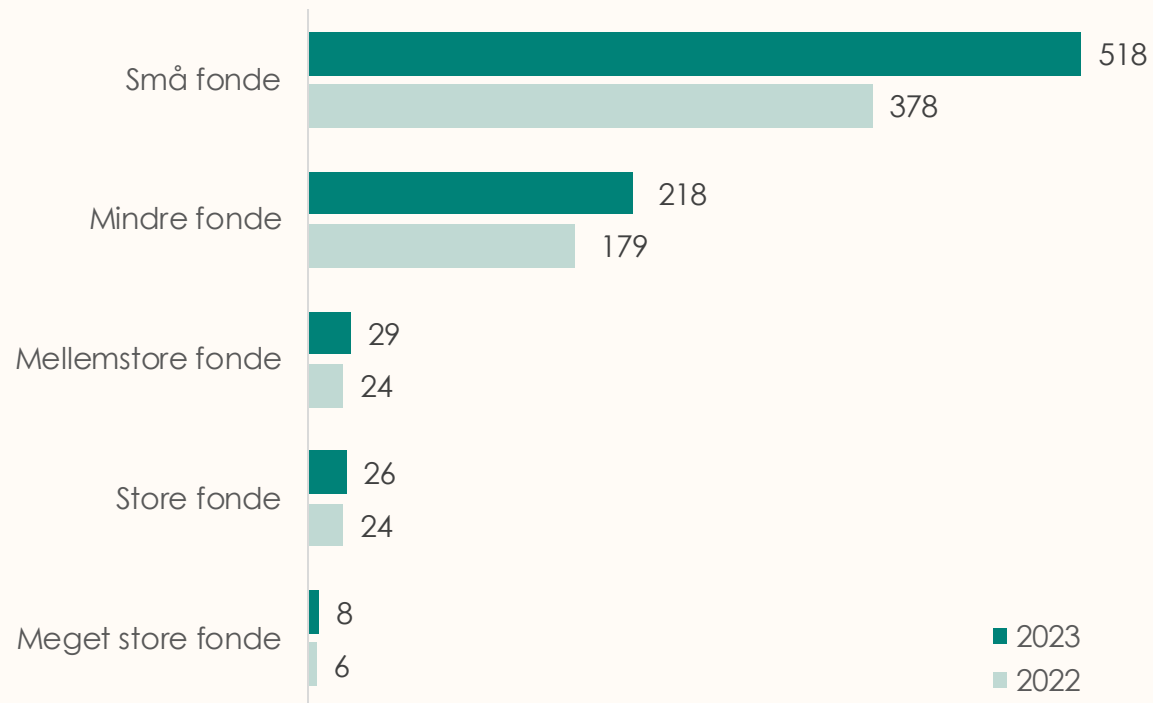
Kulturelle formål var det formål, der modtog forholdsmæssigt flest midler til **ansøgerdrevne aktiviteter** (78 % mod 43-76 % under øvrige støtteformål).

The background features several thick, teal-colored wavy lines that curve across the page, creating a modern and abstract design.

Fondene bag bevillinger til kulturelle formål

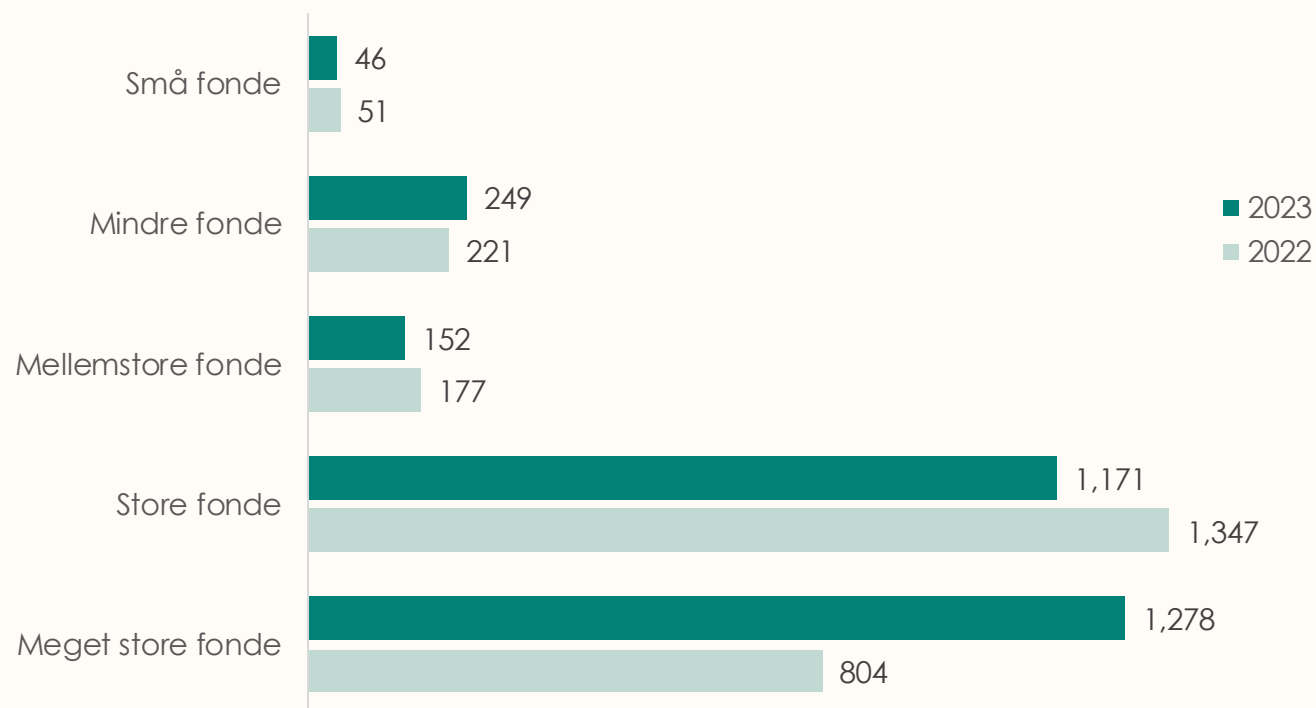
Der var 799 fonde, der støttede kulturelle formål i 2023

Figur 9: Antallet af fonde, der har bevilget til kulturelle formål i 2022 og 2023, grupperet efter fondenes individuelle bevillingsniveau⁴

De meget store fonde stod for 44 % af de bevilgede midler i 2023

Figur 10: Fondes bevilgede midler i mio. kr. til kulturelle formål i 2022 og 2023, grupperet efter fondenes individuelle bevillingsniveau⁵

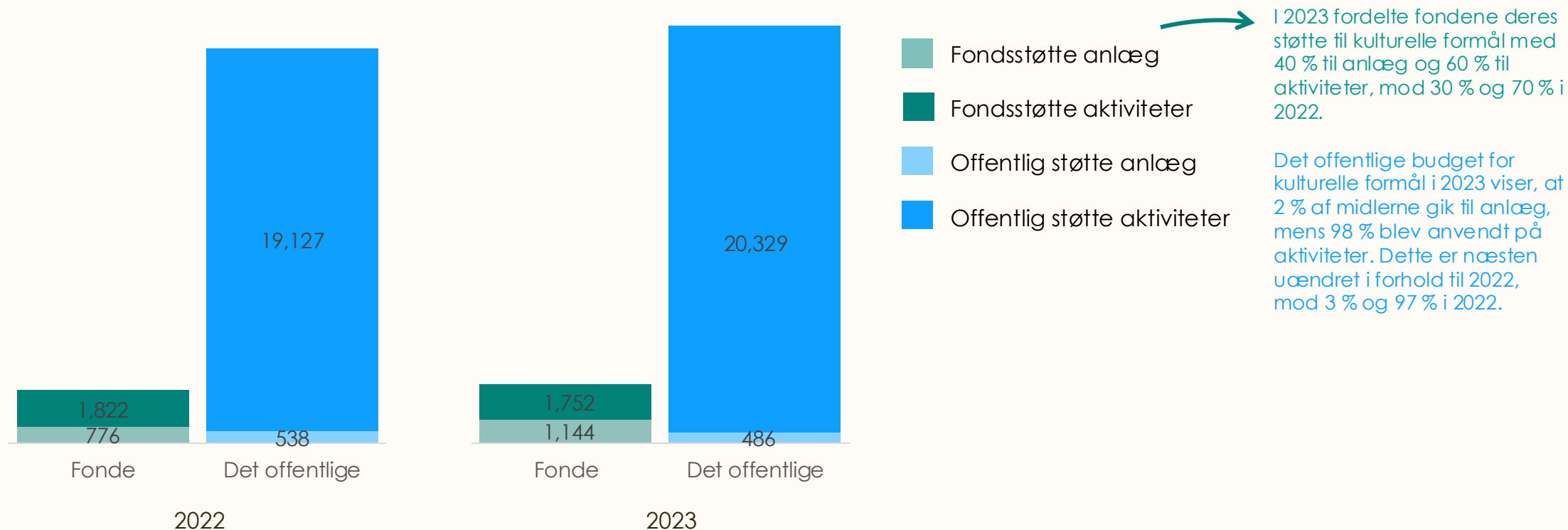

Fondenes støtte til kulturelle formål sammenlignet med støtte fra det offentlige

70 % af støtten til anlæg kom fra fonde

Figur 11: Bevilgede midler til kulturelle formål i 2022 og 2023 i mio. kr. til hhv. anlæg og aktiviteter, opdelt på midler fra fonde og det offentlige

The background features several thick, teal-colored wavy lines that curve across the page, creating a modern and abstract design.

Definitioner, metode og kildegrundlag

Definitioner

Områder under kulturelle formål

Støtteformålet kultur dækker over en række forskellige støtteområder. Herunder ses Danmarks Statistiks definitioner fra indberetningskemaet til fondsstatistikken.

- **Kulturarv:** Arkiver, fredede bygninger, fredede fortidsminder, kulturmiljøer og –landskaber, museer, zoologiske anlæg samt anden kulturarv.
- **Medier, biblioteker og litteratur:** Biblioteker, litteratur og bøger, film, biografer, medier samt medier, biblioteker og litteratur i øvrigt.
- **Musik og scenekunst:** Musik, scenekunst samt anden scene og musik.
- **Visuel kunst og design:** Arkitektur, billedkunst, design, kunsthåndværk samt anden visuel kunst og design.
- **Anden kulturel aktivitet:** Byfester, messer og festivaler samt anden kulturel aktivitet.

Fonde og filantropiske foreninger, herunder erhvervsdrivende og almene fonde

I analysen anvender vi generelt betegnelsen "fonde" for både "fonde" og "filantropiske foreninger" for at forenkle teksten. I visse tilfælde skelner vi mellem erhvervsdrivende og almene (ikke-erhvervsdrivende) fonde, hvor det har analytisk relevans. Almene fonde driver slet ikke, eller ikke i nogen særlig grad, erhvervsmæssig virksomhed. Erhvervsdrivende fonde har betydelig erhvervsaktivitet, ejer en bestemmende andel i en eller flere virksomheder eller driver egen virksomhed. De kan, men skal ikke, have et almennyttigt formål. De erhvervsdrivende fonde, der indgår i denne analyse, har stort set alle et almennyttigt formål.

Fondene er kategoriseret efter individuelt, årligt bevillingsniveau:

små (<1 mio. kr.), mindre (1-10 mio. kr.), mellemstore (10-50 mio. kr.), store (50-500 mio. kr.) og meget store (>500 mio. kr.).

Bevillinger og udbetalinger

En bevilling er fondens tilsagn om støtte, mens en udbetaling er det faktiske beløb, der udbetales på baggrund af bevillingen. For eksempel kan en fond bevilge midler i 2023 og udbetale dem i 2024, eller store bevillinger kan udbetales over flere år.

Almennyttige og ikke-almennyttige bevillinger

Denne analyse inkluderer både almennyttige og ikke-almennyttige bevillinger til kulturelle formål, da Danmarks Statistik ikke opgør disse på detaljeret niveau. De ikke-almennyttige midler udgør 73 mio. kr. af de 2,9 mia. kr. der blev givet til kulturelle formål i 2023, dvs. 2,5 %.

Metode og kildegrundlag

Denne analyse anvender en kvantitativ metode baseret på de nyeste data fra [Danmarks Statistiks fondsstatistik](#), inklusive særkørsler foretaget for Fondenes Videnscenter. Beløbene i analysen er opgivet i løbende priser. Fondenes Videnscenter har desuden indhentet information til analyserne fra uddelende fonde og deres årsrapporter mv. der kan belyse udviklingen i konkrete bevillingstal eller give eksempler på forskellige typer af bevillinger og arbejdsformer.

Data omfatter primært 2022 og 2023 og få steder perioden 2019-2023. I forrige års fondsstatistik (for 2021) og de tidligere år lå langt de fleste forskningsbevillinger under et tværgående formål ("videnskabelige formål"). Men der lå også en mindre del af forskningsbevillingerne under støtteformålene, som forskningen vedrørte (f.eks. sundhed, kultur mv.).

Det er ændret fra fondsstatistikken 2022, sådan at forskningsbevillingerne er samlet på de støtteformål, som bevillingerne primært anvendes til forskning inden for. De forskningsbevillinger, der ikke passer under fondsstatistikens støtteformål, findes under "andre formål".

Ændringen betyder, at vi nu har et bedre overblik over de samlede bidrag til de enkelte støtteformål. Det betyder også, at vi nu og nogle år frem, ikke kan fortælle så meget om

udviklingen i bevillinger over flere år, fordi data ikke er sammenlignelige. Det gælder bl.a. for udviklingen i antal fonde, der bidrager til et støtteformål. Visse steder vælger vi at beskrive udviklingen uden forskningsmidler, fordi vi på den måde kan vise mere om udviklingen under støtteformålet.

Ydermere er antallet af fonde, der har indberettet bevillingsoplysninger til Danmarks Statistik, steget fra 350 i 2021 til 550 i 2022 for at styrke fondsstatistikens billede af danske fondes uddelinger yderligere.

Analysen fokuserer på de 3.700 fonde, der foretog bevillinger i 2023 ud af Danmarks 8.859 fonde og fondslignende foreninger. Dataindsamlingen omfatter private erhvervsdrivende fonde, almene fonde, selvejende institutioner og udvalgte private foreninger. Bemærk, at opgørelsen kan indeholde fonde, som ikke længere eksisterer, da opdatering af CVR-registret kan være forsinket.

Ved indberetning til Danmarks Statistik kategoriseres hver bevilling entydigt under ét støtteområde, ét virkemiddel samt én modtagertype og én modtagernationalitet. I praksis anvendes bevillinger dog ofte på tværs af flere kategorier. Projekter registreres under ét hovedformål, hvilket betyder, at projekter med flere formål kan være registreret under et andet hovedformål, selvom kulturelle formål også indgår.

Sammenligning med Skatteforvaltningens opgørelse

Man kan ikke direkte sammenligne Danmarks Statistiks fondsstatistik med Skatteforvaltningens opgørelse over skattepligtige bevillinger. Selvom almennyttige bevillinger normalt er fradragsberettigede, gælder det ikke altid for erhvervsdrivende fonde, hvor datterselskaber udgør hovedindtægtskilden. Det skyldes den såkaldte prioriterings-regel.

Variierende uddelingsniveau

Store udsving i fondenes bevillingsniveauer kan påvirke fondsstatistikken. Årsagene til udsving i bevillingsniveauerne kan f.eks. være, at en fond har som praksis hvert tredje til femte år at give regelmæssige og flerårige større bevillinger til et område, at fonden ændrer strategi, eller at de midler, fonden har til rådighed til uddelinger, varierer fra det ene år til det næste. Det kan også have indflydelse på uddelingsniveauerne, hvilke projekter fondene bliver præsenteret for af den omverden, de støtter.

Kontakt

Har du spørgsmål eller kommentarer?

Kontakt os på info@fondenesvidenscenter.dk

Du kan finde flere analyser og mere viden om fonde på vores hjemmeside. Her kan du også tilmelde dig vores nyhedsbrev, hvis du vil holdes løbende opdateret om nye udgivelser.

www.fondenesvidenscenter.dk